

TEMA DEL DIA Pàgines 4 i 5

Seguretat Social

DOCUMENT CONSENSUAT PER LIBERALS, SOCIALDEMÒCRATES I CENTRISTES

La Llei de la CASS augmenta les prestacions en cas de baixa

La intenció és aprovar la proposta a final d'any perquè pugui entrar en vigor a principi del 2009

Per primer cop, el Govern haurà d'assumir les despeses pròpies de les prestacions familiars

ENRIC GUINART*
ANDORRA LA VELLA

Una nova Llei de la Seguretat Social és més a prop. Ahir, els membres de la comissió *ad hoc*, que integren consellers liberals, socialdemòcrates i centristes, van presentar conjuntament una proposta que compleix fil per randa els punts que incloïa el pacte polític que van signar el 14 de desembre del 2005.

Així, l'esborrany que es té la intenció que entri a tràmit parlamentari a final de juny presenta moltes novetats, com ara l'increment de la prestació econòmica en cas de baixa laboral. D'aquesta manera, fins ara es cobra el 50% del salari durant el primer mes i el 66% a partir del segon mes, tant en el cas de malaltia comuna com d'accident de treball. En canvi, la proposta de la comissió preveu, d'una banda, en el cas de malaltia comuna, una prestació del 60% del salari durant el primer mes i del 75% a partir del segon, i, de l'altra, en el cas d'accident de treball, pagar el 66% del salari el primer mes i el 80% a partir del segon.

Dels canvis, també destaca la diferenciació entre pensions contributives (que es finançaran amb les cotitzacions de tots els afiliats) i pensions no contributives (que seran pagades via transferència del Pressupost de l'Estat). És a dir, el Govern haurà d'assumir unes despeses que fins aleshores no havia assumit mai.

Més concretament, l'Administració General haurà de fer front a la part no contributiva de la pensió de jubilació, a la part corresponent als imports destinats al pagament dels punts de jubilació atorgats sobre la base de l'article 41 del Reglament tècnic de la Seguretat Social, als complements no contributius de les pensions de vellesa atorgats sobre la base de la Llei de mesures urgents i puntuals de reforma del sistema de Seguretat Social, a l'eventual déficit que es pugui produir a la branca ge-

► Els membres de la comissió, González, Font, Jornada, López i Farré.

a més

VALORACIÓ ECONÒMICA

La proposta que han elaborat els membres de la comissió *ad hoc* del Consell General, que integren els consellers liberals Jordi Jordana i Joan Albert Farré, els parlamentaris socialdemòcrates Mariona González i Esteve López, i la consellera de CDA+S21 Lurdes Font, ara quedarà pendent d'un informe tècnic de viabilitat econòmica que corrobori que existeixen prou recursos perquè el conjunt d'iniciatives que s'incorporen es puguin dur a terme. En aquest sentit, el grup de treball va entregar ahir al matí a la Sindicatura el text de l'acord al

president i la directora de la CASS, Francesc Gran i Joaquina Sol, respectivament. A partir d'ara, des de la parapública es farà una valoració tècnica i econòmica de l'esborrany de llei. Precisament, el document pactat també preveu canvis que afecten directament els òrgans rectors de la parapública. En aquest sentit, d'una banda, s'amplien les competències del consell d'administració i, de l'altra, es fixa que la direcció de la CASS ja no serà elegida pel Govern sinó pels membres del mateix consell d'administració.

► Gran i Sol, ahir a la Sindicatura.

neral, així com a les prestacions familiars.

I precisament aquest últim punt, el de les prestacions familiars, és una altra de les grans novetats que incorpora l'esborrany de la Llei de la CASS. Així, un cop entri en vigor aquest text, el sistema andorrà de Seguretat Social, a banda de la branca general i de jubilació, també comprendrà aquesta altra branca, que cobreix, de moment, la prestació per fills a càrrec i l'ajuda per naixement o adopció. A més, s'incrementa dos punts la cotització a la branca de jubilació, que passa del 18% al 20% (el 14,5% el pagaran els empresaris i el 5,5% els treballadors), que permetrà assegurar la viabilitat futura del sistema de pensions.

ELS TERMINIS / La voluntat dels membres de la comissió és que la Llei s'aprovi a final d'aquest any perquè pugui entrar en vigor el 2009 ja que s'hi ha inclòs una disposició que estipula que no s'aplicarà fins al primer dia del mes següent al termini d'un any de ser publicada al BOPA. ■

*eginart@andorra.elperiodico.com

INFORME

LES PROPOSTES MÉS INNOVADORES DE LA COMISSIÓ 'AD HOC'

<p>1 CREACIÓ DE PENSIONS MÍNIMES DE JUBILACIÓ
240 mensualitats cobra el 50% del salari mínim
480 mensualitats cobra el 100% del salari mínim</p> <p>2 POSSIBILITAT DE JUBILACIÓ ANTICIPADA
Requisits:
A partir dels 58 anys
Mínim de cotització de 40 anys</p> | <p>3 OPCIÓ D'ENDARRERIR LA JUBILACIÓ FINS ALS 72 ANYS</p> <p>4 CREACIÓ DE LA BRANCA DE PRESTACIONS FAMILIARS
Finançament via Pressupostos de l'Estat
2 tipus:
Per fills a càrrec
Per naixement o adopció</p> <p>5 DIRECTIVA DE LA CASS NOMENADA PEL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ</p> <p>6 S'EQUIPAREN ELS DRETS D'ADOPCIÓ ALS DRETS DE PART</p> <p>7 S'IGUALEN ELS DRETS DELS AUTÒNOMS ALS DE LES PERSONES ASSALARIADES</p> <p>8 S'INCREMENTA LA COTITZACIÓ DE LA BRANCA DE JUBILACIÓ QUE ARRIBA AL 20%
14,5% pagada per l'empresari
5,5% pagada pel treballador</p> | <p>9 TOTA LA POBLACIÓ ACTIVA S'HA D'AFILIAR OBLIGATORIAMENT A LA CASS</p> <p>10 DIFERENCIACIÓ ENTRE PENSIONS CONTRIBUTIVES I NO CONTRIBUTIVES
Contributives: pagades pels cotitzants
No contributives: pagades per l'Estat</p> <p>11 S'INCREMENTA LA PRESTACIÓ ECONÒMICA EN CAS DE BAIXA</p> <p>12 CREACIÓ DE LA COMISSIÓ NACIONAL DE LES MALATIES PROFESSIONALS</p> <p>13 S'EQUIPARA PER PRIMERA VEGADA LA MALATIA PROFESSIONAL AMB L'ACCIDENT DE TREBALL</p> |
|--|---|---|

FONT: Comissió 'ad hoc' del Consell General.

EL PERIÒDIC

8 S'augmenten les pensions d'invalidesa

En la legislació actual hi ha tres tipus de pensions d'invalidesa per malaltia. Una, que permet al que la pateix treballar i en què la pensió és el 30% de la base de càlcul (que és el salari mitjà de la persona invàlida). Si no pot continuar treballant se li dona un pensió del 50% de la base de càlcul, i si aquesta persona necessita l'assistència d'una tercera persona, se li dona el 75%. En canvi, la proposta de la comissió *ad hoc* del Consell General fixa quatre grups. Primer, l'afectat rebra el 30% de la base de càlcul si, tot i que sigui invàlid, queda capacitat per exercir la seva tasca professional habitual. Si la persona està incapacitada per fer la seva activitat professional habitual però pot fer altres activitats li quedaria una base de càlcul del 50%. Si la persona queda impedita i no pot fer cap activitat laboral, li queda una base de càlcul del 75%. I finalment, si es necessita l'assistència d'una tercera persona, li queda una base de càlcul del 90%. Aquests llindars es refereixen a les persones assegurades a la categoria A, és a dir, l'estàndard.

El resultat d'un any de feina

L'esborrany de llei elaborat per la comissió 'ad hoc' incorpora moltes novetats respecte a la legislació actual que regula el funcionament de la Seguretat Social

9 Dues setmanes de baixa paternal per naixement d'un fill

Fins ara, la baixa per maternitat era de 16 setmanes en cas de fill biològic i de 12 per fill adoptat. En la proposta del grup de treball que integren liberals, socialdemòcrates i centristes augmenten les setmanes en cas d'adopció i així s'equiparen els drets. Igualment, també es preveu que els homes puguin tenir dues setmanes de baixa pagades per paternitat. Fins ara hi ha la possibilitat que l'home substitueixi la dona durant aquestes 16 setmanes (i això es manté) a partir de la vuitena setmana, però en la nova llei les setmanes de baixa de l'home no resten a les de la dona com fins ara. En aquest punt, cal destacar que els membres de la comissió van rebre una petició del Raonador del Ciutadà que tenia l'origen en una reivindicació d'uns pares adoptius que protestaven pel diferencial entre prestacions per fills adoptius i biològics.

10 Comissió per a les malalties professionals

Es crea la Comissió Nacional de les Malalties Professionals amb naturalesa d'òrgan de caràcter tècnic i públic. Aquest ens haurà d'elaborar una llista de malalties professionals (que s'equiparen amb l'accident de treball) especificant les activitats, les circumstàncies, els elements i les substàncies que exposen al risc. Igualment, la comissió estarà integrada pel ministre competent en matèria de salut, una persona tècnica designada pel ministeri competent en matèria de salut, dos metges especialitzats en la matèria designats pel Col·legi de Metges i la direcció de la CASS. Tant el ministre com la direcció de la parapública poden delegar.

ENRIC GUINART*
ANDORRA LA VELLA

La proposta de llei acordada per la comissió *ad hoc* inclou és un ampli document que incorpora un total de 252 articles, 12 disposicions addicionals, 16 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dos disposicions finals. Si es fa una comparació amb la legislació que regula avui el funcionament de la CASS, hi apareix un seguit d'iniciatives noves de les que en destaquem les següents:

1 Es preveuen pensions de viduïtat temporals i vitalícies

Pel que fa a les pensions de viduïtat, es preveu que n'hi hagi de dos tipus, temporals i vitalícies. Les vitalícies es donaran a vidus o vidues que tinguin més de 55 anys i la pensió serà el 50% de la pensió que cobrava el difunt. I en les temporals, si el vidu o vidua té menys de 30 anys, la pensió serà durant 30 mesos, si té entre 30 i 45 anys, la pensió s'allargarà 54 mesos, i si té entre 45 i 55 anys, la pensió es mantindrà 60 mesos. S'estableixen pensions mínimes de viduïtat que, en lloc de ser regressives, sempre seran de la mateixa quantitat incrementant-hi l'IPC.

2 Els col·lectius amb dret a percebre el 100% de les tarifes

Tindran dret a un reemborsament del cent per cent de les tarifes de responsabilitat de la CASS els orfes fins als 18 anys o fins als 25 en el cas que cursin estudis en un esta-

bliment d'ensenyança reconegut; les persones jubilades que tinguin uns ingressos totals inferiors a un import igual o inferior al salari mínim mensual; les persones discapacitades que reben una pensió de solidaritat i les persones que com a conseqüència d'una invalidesa resten incapacitades per exercir qualsevol activitat professional, i les persones amb recursos econòmics insuficients. Igualment, les despeses derivades de prestacions efectuades o prescrites com a conseqüència d'un accident laboral o d'una malaltia professional s'abonaran en el cent per cent de les tarifes de responsabilitat. El Govern, previ informe del consell d'administració de la CASS, pot incloure altres col·lectius amb aquest reemborsament via reglament.

3 S'incorporen pensions mínimes de jubilació

Una altra de les grans novetats és que s'inclouen pensions mínimes. Així, tot aquell que hagi cotitzat durant 240 mensualitats (20 anys) tindrà dret a cobrar una pensió igual al 50% del salari mínim, mentre que aquest percentatge es va incrementant el 2,5% per cada dotze mensualitats suplementàries cotitzades fins a arribar al cent per cent del salari mínim als 40 anys cotitzats. Per rebre aquesta pensió s'ha d'haver cotitzat a la branca de jubilació durant un període igual o superior a 20 anys, la quantitat global cotitzada ha de ser superior a la que resulta de multiplicar el total de cotitzacions pel salari mínim, i la pensió resultant pels punts adquirits ha de ser inferior al 50% del salari mínim.

4 Més competències per al consell d'administració

L'article 47 de l'esborrany de llei concreta i amplia les competències del consell d'administració de la parapública. Així, per exemple, estipula que els membres d'aquest òrgan tindran la potestat per emetre informes al Govern, així com proposar modificacions de les prestacions o de les cotitzacions quan així ho considerin oportú. D'altra banda, també destaca que, si bé actualment la direcció de la Caixa Andorrana de Seguretat Social és nomenada pel Govern, la proposta preveu que aquesta designació la facin els membres del consell d'administració de la parapública.

5 Increment de 2 punts de la cotització a la branca de jubilació

Un altre dels passos cabdals que es vol tirar endavant és que la cotització a la branca de jubilació pugui dos punts. Així, si fins ara era del 18% (13% pagat per l'empresari i 5% abonat pels treballadors), ara arriba al 20% (15,5 que assumeix l'empresari i 5,5% que afronta el treballador). Aquest canvi és important ja que la CASS s'assegurarà uns ingressos suplementaris. Així, segons va explicar el conseller socialdemòcrata Esteve López, si s'hagués fet durant el 2006 això hauria suposat uns ingressos suplementaris d'aproximadament 19 milions d'euros a la parapública. I per tant, es permetrà que les reserves tècniques de jubilació augmentin i, en conseqüència, el seu futur estarà garantit.

6 Règim de tercer pagador per despeses de 70 euros

La comissió *ad hoc* que ha estat fent l'esborrany de llei durant més d'un any proposa que, quant al règim d'atorgament de prestacions, d'una banda, les prestacions de reembossament derivades d'un accident laboral o d'una malaltia professional es podran atorgar en règim de tercer pagador. Així, també es farà en els casos de pagament de les despeses derivades d'una hospitalització en un establiment convençonat. Mentre que, en el pagament de les despeses ocasionades per una malaltia comuna o per un accident no laboral, o bé la persona assegurada pagarà directament als prestadors i posteriorment demanarà el cobrament a la CASS si la despesa és inferior a 70 euros, o bé, si la despesa és igual o superior a 70 euros, el pagament es fa en règim de tercer pagador.

7 Finançament de l'Administració General

Fins ara el sistema de Seguretat Social es finança exclusivament mitjançant les cotitzacions de les persones assegurades. I així es mantindrà en el cas de les pensions contributives. No obstant això, el Govern haurà d'assumir per primera vegada despeses com ara la part no contributiva de la pensió de jubilació, els complements no contributius de les pensions de vellesa atorgats en la llei de mesures urgents de reforma del sistema de Seguretat Social, les prestacions familiars i el dèficit que es pugui donar a la branca general.